

c) *Przegląd Traktatu i jego postanowień*

2.19 **uważa**, że dla dalszego rozwoju UE niezbędne jest podtrzymanie procedury przeglądu w celu zdecydowania, jakie działania mogą być wspólnie realizowane w znacznie powiększonej Unii;

2.20 **potwierdza**, że będzie aktywnie i w sposób pełny brał udział w przyszłych analizach Konstytucji oraz proponuje, by Państwa Członkowskie uwzględniły przedstawicieli władz regionalnych i lokalnych w składzie delegacji na konferencje

międzyrządowe [CdR 198/2003;3.7]; rozpatrujące rewizje traktatu mające wpływ na niższy poziom władzy Państw Członkowskich, jak również w delegacjach na przyszłe konwenty;

d) *Uwaga końcowa*

2.21 **powierza** Przewodniczącemu przekazanie niniejszej opinii Radzie Unii Europejskiej, Parlamentowi Europejskiemu i Komisji Europejskiej.

Bruksela, 17 listopada 2004 r.

Przewodniczący
Komitetu Regionów
Peter STRAUB

Komitetu Regionów w sprawie komunikatu Komisji do Rady oraz Parlamentu Europejskiego w sprawie zgłoszenia projektu dyrektywy oraz dwóch projektów zaleceń w sprawie dopuszczenia obywateli państw trzecich do prowadzenia badań naukowych we Wspólnocie Europejskiej

(2005/C 71/02)

KOMITET REGIONÓW

UWZGLĘDNIAJĄC Komunikat Komisji do Rady i Parlamentu Europejskiego w sprawie zgłoszenia projektu dyrektywy oraz dwóch projektów zaleceń w sprawie dopuszczenia obywateli państw trzecich do prowadzenia badań naukowych we Wspólnocie Europejskiej (COM(2004) 178 final - 2004/0061 (CNS) - 2004/0062 (CNS) - 2004/0063 (CNS));

UWZGLĘDNIAJĄC decyzję Komisji z dnia 29 czerwca 2004 r. o zasięgnięciu opinii Komitetu w tej sprawie, zgodnie z art. 265 ust. 1 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską;

UWZGLĘDNIAJĄC decyzję swego Prezydium z dnia 15 czerwca 2004 r., powierzającą sporządzenie opinii w tej sprawie Komisji ds. Stosunków Zewnętrznych;

UWZGLĘDNIAJĄC własną swoją opinię w sprawie polityki imigracyjnej (Komunikat Komisji w sprawie wspólnej polityki dotyczącej nielegalnej imigracji (COM(2001) 672 final)) oraz polityki azylowej (Projekt Dyrektywy Rady w sprawie minimalnych standardów kwalifikacji i statusu obywateli państw trzecich oraz bezpieczeństwa jako uchodźców lub jako osób w inny sposób wymagających ochrony międzynarodowej (COM(2001) 510 final - 2001/0207 (CNS)), przyjętą w dniu 16 maja 2002 roku (CdR 93/2002 fin) ⁽¹⁾);

UWZGLĘDNIAJĄC własną opinię w sprawie Zielonej Księgi w sprawie wspólnotowej polityki wobec powrotów nielegalnych imigrantów (COM(2002) 175 final) przyjętą w dniu 20 listopada 2002 r. (CdR 242/2002 fin) ⁽²⁾);

⁽¹⁾ Dz.U. C 278 z dn. 14.11.2002, str. 44

⁽²⁾ Dz.U. C 73 z dn. 26.03.2003, str. 13

UWZGLĘDNIAJĄC własną opinię w sprawie zmienionego projektu Dyrektywy Rady w sprawie prawa do łączenia rodzin (COM(2002) 225 final – 1999/0258 CNS) przyjętą w dniu 20 listopada 2002 r. (CdR 243/2002 fin) ⁽³⁾;

UWZGLĘDNIAJĄC własną opinię w sprawie projektu Dyrektywy Rady w sprawie warunków wjazdu i pobytu obywateli państw trzecich dla celów studiów, szkolenia zawodowego lub wolontariatu (COM(2002) 548 final – 2002/0242 CNS), przyjętą w dniu 9 kwietnia 2003 r. (CdR 2/2003 fin) ⁽⁴⁾;

UWZGLĘDNIAJĄC własną opinię w sprawie propozycji decyzji Komisji ustanawiającej Europejski Fundusz na Rzecz Uchodźców na lata 2005-2010 (COM(2004) 102 final – 2004/0032 (CNS)) (CdR 80/2004 fin) przyjętą w dniu 17 czerwca 2004 r.;

UWZGLĘDNIAJĄC projekt opinii (CdR 80/2004 rev.1) przyjęty w dniu 17 września 2004 r. przez Komisję ds. Stosunków Zewnętrznych (sprawozdawca: **Gustav Skuthälla**, Przewodniczący Rady Miasta Närpes (FI, ELDR));

a także mając na uwadze, co następuje:

stworzenie wspólnych i sprawiedliwych zasad wjazdu i pobytu obywateli państw trzecich dla celów prowadzenia badań naukowych w UE przyniesie korzyści zarówno imigrantom, jak i ich krajom pochodzenia oraz krajowi przyjmującemu. Celem jest promowanie wjazdu i mobilności obywateli państw trzecich na terytorium Wspólnoty Europejskiej dla celów prowadzenia badań naukowych;

UE potrzebować będzie dodatkowo 700 000 naukowców do roku 2010, jeśli ma ona osiągnąć cel postawiony przez Radę Europejską na szczycie w Barcelonie, aby przeznaczyć 3 % PKB Państw Członkowskich na badania i rozwój technologiczny do końca dekady. Aby to osiągnąć, niezbędne będzie stworzenie powiązanych ze sobą środków, które uczynią naukę atrakcyjną dla młodzieży szkolnej, zwiększą perspektywy kariery naukowców w UE oraz dadzą większe szanse kształcenia i mobilności. Ponieważ jest mało prawdopodobne, iż UE sama będzie w stanie zapewnić tak znaczną liczbę naukowców, konieczne będzie również podjęcie kroków mających na celu przyciągnięcie badaczy spoza Unii;

niniejszy projekt dyrektywy w sposób przydatny uzupełnia propozycje w sprawie imigracji w celach zatrudnienia, prawa do łączenia rodzin oraz projekt warunków wjazdu i pobytu obywateli państw trzecich w celach studiów, szkolenia zawodowego oraz wolontariatu, zaś razem stanowią one zbiór wspólnych zasad oraz jednolite ramy prawne;

Europejska Przestrzeń Badawcza stanowiła filar polityki UE w dziedzinie badań i jest podstawą nowego celu strategicznego, jaki postawiła przed sobą UE na nadchodzącą dekadę: stać się najbardziej konkurencyjną i dynamiczną, opartą na wiedzy gospodarką na świecie. Aby osiągnąć ten cel, niezbędne będzie stworzenie globalnej strategii, aby przygotować przejście do społeczeństwa i gospodarki opartych na wiedzy;

na 57. sesji plenarnej w dniach 17-18 listopada 2004 r. (posiedzeniu z dn. 17 listopada 2004 r.) Komitet Regionów przyjął jednogłośnie następującą opinię:

PROJEKT DYREKTYWY RADY W SPRAWIE SZCZEGÓLNEJ PROCEDURY PRZYJMOWANIA OBYWATELI PAŃSTW TRZECICH DLA CELÓW PROWADZENIA BADAŃ NAUKOWYCH

1. Stanowisko Komitetu Regionów

w sprawie projektu dyrektywy

KOMITET REGIONÓW

1.1 **popiera** projekt dyrektywy, z zastrzeżeniem zmian zaproponowanych poniżej;

⁽³⁾ Dz.U. C 73 z dn. 26.03.2003, str. 16

⁽⁴⁾ Dz.U. C 244 z dn. 10.10.2003, str. 5

1.2 **podkreśla** znaczenie przyjęcia, obok środków dotyczących dopuszczania obywateli państw trzecich do prowadzenia badań naukowych, dalszych środków koordynujących w celu osiągnięcia wyniku zainwestowania 3 % PKB Państw Członkowskich w badania naukowe do końca dekady. W tym celu kariery naukowe należy uczynić atrakcyjniejszymi dla młodych ludzi, w stosunku do pracowników naukowych należy zwiększyć możliwości dalszego kształcenia i mobilności, zaś w granicach Wspólnoty należy zwiększyć możliwości kariery naukowej (wywód czwarty);

1.3 **podkreśla**, iż wdrożenie dyrektywy nie może prowadzić do drenażu mózgów we wschodzących i rozwijających się państwach. Środki uzupełniające, mające zachęcić naukowców do powrotu do kraju swego pochodzenia i wspierania mobilności naukowców winny być przyjęte we współpracy z krajami pochodzenia, aby stworzyć globalną politykę migracyjną. KR pragnie podkreślić wagę składania konkretnych propozycji w roku 2004 zgodnie z wnioskiem Rady z dnia 19 maja 2003 r. (wywód szósty);

1.4 **uważa** za prawidłowe, aby przyjęcie naukowców nie wymagało pozwolenia na pracę obok pozwolenia na pobyt. Jednakże poza procedurami, o których mowa w dyrektywie, standardowe procedury związane z zezwoleniem na wjazd są nadal ważne dla doktorantów, którzy prowadzą badania w ramach swego programu studiów, ponieważ dyrektywa ich nie dotyczy (wywód siódmy);

1.5 **popiera** projekt, aby organizacje badawcze odgrywały kluczową rolę w procedurze przyjmowania naukowców. Tym niemniej, jest niezmiernie ważne, aby podział odpowiedzialności i obowiązków między organizacjami badawczymi a władzami był jasny, aby uniknąć ich nakładania się oraz niejasnych rozwiązań biurokratycznych. KR pragnie podkreślić, iż dla celów pewności prawnej, ważne jest, aby stworzyć precyzyjny obszar kompetencji każdej ze stron. Współpraca między organizacją badawczą a władzami nie powinna być sprzeczna z prawem władz do prowadzenia działań monitorujących i kontrolnych (wywód ósmy);

1.6 **podkreśla** zasadnicze znaczenie porozumienia o przyjęciu w procedurze przyjęcia. W porozumieniu o przyjęciu naukowiec zobowiązuje się przeprowadzić konkretny projekt badawczy, zaś instytucja badawcza zobowiązuje się przyjąć naukowca, jeśli zostanie mu przyznane pozwolenie na pobyt. Ponieważ porozumienie o przyjęciu stanowi wstępny warunek przyjęcia, winno ono zawierać wszelkie stosowne informacje wymagane do oceny każdego przypadku. Złożyć należy również szczegółowe informacje dotyczące każdego projektu, tak, aby organizacja badawcza oraz – w wyjątkowych wypadkach – odpowiednie władze mogły ocenić sytuację. Komitet Regionów uważa, iż aspekty te zostały odpowiednio poruszone w dyrektywie (wywód dziewiąty);

1.7 **zauważa**, iż ogólna odpowiedzialność finansowa organizacji badawczej za wszelkie koszty poniesione przez naukowca podczas jego pobytu w Państwie Członkowskim może stanowić zmianę w uznanej praktyce przyjmowania i udzielania pozwolenia na pobyt. Komitet Regionów pragnie podkreślić konieczność dość dokładnego określenia budżetu, który miałyby pokryć koszty pobytu, ubezpieczenia zdrowotnego oraz powrotu naukowca, jak również początek odpowiedzialności finansowej (wywód dziesiąty);

1.8 **uważa**, iż definicja „naukowca” jest właściwa, a szeroka interpretacja tego terminu będzie w stanie umożliwić rozległe wdrożenie dyrektywy. Dla przykładu, nie istnieje żaden obowiązek, aby wnioskodawca pracował wyraźnie jako naukowiec w kraju pochodzenia. Tym niemniej, celem przyjęcia winno być przeprowadzenie projektu badawczego, w związku z czym dopuszcza się również nauczanie na wyższej uczelni (wywód jedenasty);

1.9 **zauważa**, iż „organizacja badawcza” została zdefiniowana właściwie. Aby osiągnąć cel zainwestowania 3 % PKB w

badania, instytucje oraz firmy sektora prywatnego również powinny zostać objęte tą definicją. Niezmiernie ważne jest, aby organizację można było uznać za prowadzącą badania i uznaną przez Państwo Członkowskie, w którym ma siedzibę (art. 2);

1.10 **podkreśla** potrzebę przyjęcia opinii władz regionalnych i lokalnych odnośnie uprzedniego zatwierdzenia organizacji badawczej, która pragnie gościć naukowca z państwa trzeciego (art. 4);

1.11 **popiera** opcję wycofania lub odmówienia przedłużenia zatwierdzenia organizacji badawczej. Może się to zdarzyć, kiedy organizacja badawcza nie spełnia już warunków określonych w art. 4 ustępy 2, 3, 4 i 7; gdy naukowiec nie spełnia warunków określonych w artykule 5 i 6; a także, gdy organizacja badawcza zawarła porozumienie o przyjęciu z obywatelem państwa trzeciego, wobec którego Państwo Członkowskie powołało się na art. 8 ust. 1. KR wierzy, iż dostępność sankcji prawnych stanowić będzie bodziec do dokładnego stosowania się do postanowień dyrektywy, stanowiąc w ten sposób środek zapobiegawczy (art. 4);

1.12 **podkreśla** konieczność tego, aby naukowcy posiadający pozwolenie na pobyt oraz ważne dokumenty podrózne mogli przeprowadzić część projektu badawczego na terytorium innego Państwa Członkowskiego, o ile procedura nie stanowi zagrożenia dla porządku publicznego, bezpieczeństwa lub zdrowia publicznego. W zależności od tego, ile czasu zajmie ta część projektu badawczego, zawrzeć można nowe porozumienie o przyjęciu. Na podstawie porozumienia o przyjęciu naukowiec winien uzyskać pozwolenie na pobyt w innym Państwie Członkowskim. KR zauważa, iż byłoby słuszne ułatwienie większej mobilności w granicach UE, co należy uważać za zwiększenie jej międzynarodowej konkurencyjności (art. 13);

1.13 **uważa**, że w celu zagwarantowania szybkości proceduralnej, konieczny jest wymóg, aby kompetentne władze podjęły decyzję w ciągu 30 dni od złożenia wniosku o przyjęcie lub przedłużenie pozwolenia na pobyt. W związku z tym KR pragnie podkreślić, iż dla celów pewności prawnej, przyjmując należy jednolite umowne procedury administracyjne wszędzie tam, gdzie wniosek uważa się za skomplikowany, ponieważ w takich wypadkach nie ma konieczności dotrzymania określonego powyżej terminu (art. 15).

Projekt zalecenia Rady ułatwiającego przyjmowanie obywateli państw trzecich dla celów przeprowadzenia badań naukowych we Wspólnocie Europejskiej

1.14 **uważa**, iż środki przewidziane w zaleceniu stanowią ważny krok na drodze do stopniowej zgodności z obowiązkami i przepisami wynikającymi z wdrożenia niniejszej dyrektywy;

1.15 **zauważa**, przykładowo, wymaganie, aby naukowcy byli zwolnieni z obowiązku posiadania pozwolenia na pracę lub uzyskiwali je automatycznie, co powinno przyspieszyć procedurę. Biorąc pod uwagę zasadniczy długoterminowy popyt UE na badaczy, istnieje również uzasadnienie wydawania tylko pozwoleń na pracę i pobyt na czas ograniczony, jeśli wymaga tego potrzeba kraju pochodzenia (zalecenia 1a, 1c oraz 2b);

1.16 **podkreśla** znaczenie wczesnego zaangażowania organizacji badawczych w procedurę przyjęcia naukowca, aby stworzyć klimat dla wzajemnego zaufania i optymalnej współpracy między organizacjami badawczymi a kompetentnymi władzami (zalecenie 2 c);

1.17 **popiera** zalecenie wspierania łączenia rodzin tam, gdzie nie jest to obowiązkowe, zgodnie z warunkami dyrektywy dotyczącymi prawa do łączenia rodzin, poprzez, na przykład, zezwalanie na składanie wniosków o łączenie rodzin po przyjeździe do Państwa Członkowskiego. KR pragnie również podkreślić wagę szybkiego przetwarzania wniosków członków rodzin o pozwolenie na pobyt. Wszelkie potencjalne problemy, jakich rodzina naukowca może doświadczyć w związku z ich wnioskiem, mogą odwieść naukowca od przeniesienia się do Państw Członkowskich (zalecenia 3a, 3b oraz 3d).

Projekt zalecenia Rady usprawniającego wydawanie przez Państwa Członkowskie jednolitych krótkoterminowych wiz pobytowych dla naukowców z państw trzecich, podróżujących w granicach Wspólnoty Europejskiej w celu przeprowadzenia badań naukowych

1.18 **podkreśla** potrzebę znacznego wykorzystania przez Państwa Członkowskie opcji wydawania wielokrotnych wiz wjazdowych. Dla celów konkurencyjności, w trakcie ustalania okresu ważności wizy należy również wziąć pod uwagę długość projektu badawczego. Takie pragmatyczne rozwiązania w klimacie globalnej konkurencji mogą zwiększyć atrakcyjność przeniesienia się (zalecenie 2);

1.19 **podkreśla** potrzebę zastosowania się przez Państwa Członkowskie do zasad określonych w zaleceniu, aby ułatwić mobilność naukowcom, którzy często wyjeżdżają na krótki okres czasu. Zatem należy przyjąć, iż naukowcy, którzy przenoszą się do Unii Europejskiej, działają w dobrej wierze, co należy również wziąć pod uwagę w związku z ich obowiązkiem przedstawienia dokumentacji w czasie składania wniosku o wizę (zalecenie 3).

2. Zalecenia Komitetu Regionów (poprawki)

Zalecenie 1 do projektu dyrektywy

wywód 8 (strona 24 szwedzkiej wersji językowej)

Projekt Komisji	Poprawka KR
Szczegółowa procedura dla naukowców opiera się na współpracy między organizacjami badawczymi a władzami imigracyjnymi w Państwach Członkowskich. Przekazuje tym pierwszym kluczową rolę w procedurze przyjęcia, mającą ułatwić i przyspieszyć wjazd i pobyt naukowców z państw trzecich we Wspólnocie, zachowując jednocześnie prerogatywy Państw Członkowskich w zakresie nadzorowania imigracji przez policję.	Szczegółowa procedura dla naukowców opiera się na współpracy między organizacjami badawczymi a władzami imigracyjnymi w Państwach Członkowskich. Przekazuje tym pierwszym kluczową rolę w procedurze przyjęcia, mającą ułatwić i przyspieszyć wjazd i pobyt naukowców z państw trzecich we Wspólnocie, zachowując jednocześnie prerogatywy Państw Członkowskich w zakresie nadzorowania imigracji przez policję i <u>inne władze</u> .

Uzasadnienie

Zaangażowanie organizacji badawczych nie powinno pozbawiać władz ich prawa do prowadzenia nadzoru nad imigracją. Ponieważ zadania te nie są jedynie obowiązkiem policji, należy wspomnieć o działaniach związanych z kontrolą imigracji prowadzoną przez inne władze. Nie powinno być konieczne sporządzanie pełnej listy tych władz w granicach Wspólnoty.

Zalecenie 2 do projektu dyrektywy
Art. 4 ust. 1 (strona 27 szwedzkiej wersji językowej)

Projekt Komisji	Poprawka KR
Jakakolwiek organizacja badawcza, pragnąca gościć naukowca na mocy procedury przyjęcia określonej w niniejszej dyrektywie winna najpierw zostać w tym celu zatwierdzona przez Państwo Członkowskie, w którym ma siedzibę.	Jakakolwiek organizacja badawcza, pragnąca gościć naukowca na mocy procedury przyjęcia określonej w niniejszej dyrektywie winna najpierw zostać w tym celu zatwierdzona przez Państwo Członkowskie, w którym ma siedzibę. <u>W procedurze zatwierdzenia należy uwzględnić względy lokalne i regionalne, w celu zabezpieczenia odpowiedniego położenia geograficznego dla takich organizacji badawczych.</u>

Uzasadnienie

Uzupełnienie konieczne jest, aby podkreślić wagę opinii regionalnych i lokalnych w ogólnej ocenie czynników, które są ważne w procesie decyzyjnym.

Zalecenie 3 do projektu dyrektywy
Art. 15 ust. 2 (strona 32 szwedzkiej wersji językowej)

Projekt Komisji	Poprawka KR
Należy podać powody decyzji odmownej, poprawiającej, odmawiającej odnowienia lub wycofującej pozwolenie na pobyt. Decyzja taka winna wyszczególniać dostępne procedury apelacyjne oraz czas na podjęcie stosownych działań.	Należy podać powody decyzji odmownej, poprawiającej, odmawiającej odnowienia lub wycofującej pozwolenie na pobyt. <u>Zawiadomienie takie winno wyszczególniać dostępne procedury apelacyjne oraz czas na podjęcie stosownych działań. Zawiadomienie winno zawierać wskazówki dotyczące procedury apelacyjnej, informacje na temat niezbędnej treści i załączników do wszelkich dokumentów apelacyjnych, ostateczny termin składania apelacji oraz szczegóły dotyczące komisji apelacyjnej.</u>

Uzasadnienie

Dla celów ochrony prawnej, wszelkie decyzje mające wpływ na prawa i obowiązki jednostki winny najdokładniej określać, w jaki sposób osoba taka winna zachować się, podważając taką decyzję.

Bruksela, 17 listopada 2004 r.

Przewodniczący
Komitetu Regionów
Peter STRAUB